

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 55. Vacatio beneficii in spe quot modis contingat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

TITULUS VII

De Institutionibus.

Hunc quoque titulum à me plenè expositum invenies in *for. benef. p. 2. q. 6. & 7.* ubi quid & quotuplex sit Institutio. & deinceps à *q. 169. ad q. 197.* ubi de habente instituere. à *q. 169. ad q. 178.* de necessitate, modo ac tempore faciendæ institutionis: à *q. 178. ad q. 193.* de personis instituendis.

TITULUS VIII.

De Concessione Præbendæ & Ecclesiæ non vacantis.

Quest. 54. Quid & quotuplex sit vacatio beneficii?

Resp. ad primum: Vacare dicitur beneficium, quod existens in rerum natura non habet proprietarium vel possessorem; respective enim utriusque tam proprietarii, quàm possessoris datur vacatio. Dicitur autem existens in rerum natura: nam neque deficiente proprietario, multoque minus possessore, semel erectum deficit. In quo distinguitur à pensione ecclesiastica, quæ post mortem proprietarii seu pensionarii non vacat, sed finitur seu extinguitur. *Pirh. b. r. num. 1. Azor. p. 2. l. 7. c. 17. q. 1.*

2. Resp. ad secundum: Vacatio in genere triplex est; nimirum de facto tantum, de jure tantum, & facto & de jure simul. *Azor. loc. cit. qu. 2. Rebuff. in pr. benef. tit. requisita ad collat. à n. 56. Barbof. jur. eccles. l. 3. c. 14. num. 71.* & alii passim. Vacare de facto tantum, seu vacare tantum quò ad possessionem dicitur beneficium, ubi quis titulum canonicum beneficii seu jus in eo habet, possessionem tamen illius nec ille, nec quisquam alius habet. V. g. dum collatarius post factam sibi & acceptatam collationem illius professionem necdum accepit. Item, dum verus Dominus retinens titulum beneficii possessionem habitam amittit; quia eà dejicitur vi, vel per metum injustè incussum renunciat beneficio, nemine alio ejus possessionem occupante. Item, dum is, qui non habet justum titulum aut jus in beneficio, sed solam possessionem aut detentionem, decedit, alio interim existente, qui habet verum jus in beneficio. Ac denique, ut *Barbof. loc. cit.* citans *Abb. inc. tua. de cler. non resid.* dum quis longo tempore absens à beneficio suo, nullo, qui serviat ei, constituto Vicario, nesciturque ubi moretur; non enim per hoc amittit titulum, nisi fortè per canonicam citationem & monitionem in contumaciam eo privatus fuerit. Sed & de eo merito dubitari potest, num per hoc amittat possessionem. De cætero exemplum hujus vacationis de facto, quod adducunt *Azor. Pirh. Reiffenstuel.* de eo, qui collatum beneficium necdum accepit, non subsistit; quia per collationem necdum acceptatam jus nullum in beneficio acquiritur, adeoque tale beneficium adhuc vacare potest de jure, vide me in *for. benef. p. 3. q. 2.*

R. P. Leoy. Jur. Can. Lib. III.

2. De jure tantum seu quò ad titulum & proprietatem tantum vacare dicitur beneficium, dum quis possidet beneficium absque eo, quò is aut alius quispiam titulum ejus seu jus in eo habet. V. g. Dum quis sine titulo canonico de facto se intrusit in beneficio, in quo nemo alius habet jus. Item, dum quis cum colorato titulo possessionem beneficii per obitum vacantis capit. Item, dum quis per affectationem secundi beneficii incompatibilis cum beneficio habito ex juris dispositione eo ipso perdit primum, seu eo privatus existit, absque eo, quò possessionem prioris dimittat, seu desinat illud occupare. Idem est, dum quis ob delictum sine ulla alia monitione, citatione aut sententia privationis per hominem lata, ex juris dispositione eo privatus, non desinit illud occupare. vide me *l. c. n. 2.*

3. De facto & de jure simul vacare dicitur beneficium, dum neque ejus titulus, neque possessio est penes aliquem. V. g. dum habens titulum verum beneficii unà cum possessione illius moritur naturaliter, aut illud resignans, vel ob delictum eo privatus, dimittit quoque possessionem illius, nullo alio de eo proviso, aut etiam illius possessionem occupante. vide me *loc. cit. num. 3.* ubi etiam *num. 4.* ex *Mandof. Gonz. &c.* annotavi, vacationem de facto & de jure esse veriore, potentior & plenior vacationem. Propriè quoque non dici vacare beneficium, nisi, dum à nemine detinetur, nec jure, nec de facto. Et hinc cujuslibet dispositionis verba esse intelligenda propriè de hac vacatione, & in hoc ejus potentiore significato.

Quest. 55. Vacatio beneficiorum in specie quot modis contingat?

1. Resp. Pluribus in specie modis vacant beneficia. Puta, primò per mortem naturalem beneficiati. de quo vide me in *for. benef. p. 3. à qu. 26. ad quest. 36.* ubi *quest. 27.* quid veniat vel non veniat nomine mortis. *quest. 28.* quid requiratur, ut beneficium vacet per obitum alicujus. *quest. 29.* an vacet per mortem commendatarii. *quest. 30.* an per obitum privati beneficio. *quest. 31.* an & qualiter vacet per obitum habentis jus ad regressum beneficii dimissi. *quest. 32.* an & qualiter per

E

obi-

obitum vacet beneficium manuale, vel etiam aliis collatum ad beneplacitum conferentis. *quest. 33.* qualiter vacet per obitum resignantis. *quest. 34.* mors, ex qua inducitur vacatio, qualiter in supplicatione pro beneficio sit exprimenda, & narrata iustificanda. *quest. 35.* an & qualiter probandum tempus obitus.

2. Secundò per mortem civilem. vide me *l. c.* à *quest. 36. ad quest. 61.* ubi *quest. 36. ad quest. 50.* qualiter vacent per matrimonium. de quo vide quoque *ad tit. de cler. conjug. q. 51. ad q. 59.* qualiter vacent per ingressum in religionem. ubi, qualiter vacent per ingressum in Societatem Jesu per vota simplicia. *quest. 53.* qualiter vacent beneficia converforum. *quest. 54.* qualiter vacent per novitium, si is producatur ultra tempus consuetum. *quest. 56. & quest. 57.* ad quem spectent fructus beneficii retenti tempore novitii & administratio illius. *quest. 58.* qualiter concipienda supplicatio in impetratione beneficii vacantis ob ingressum in religionem.

3. Tertio per militiam secularem. *q. 59. & per captivatem q. 60.*

4. Quarto. Vacant per consecutionem alterius beneficii, vide me *loc. cit. à quest. 61. ad quest. 161.* ubi §. 1. de incompatibilitate beneficiorum ob unius sufficientiam ad sustentationem & inde orta vacatione. à *quest. 61. ad quest. 109.* sub quo §. tractantur sequentia. *quest. 62. & 63.* quo jure vetita pluralitas beneficiorum, præcindendo, an sint simplicia, nec ne. an conformia, vel difformia; an existentia in eadem vel diversa ecclesia; an requirentia residentiam nec ne. an sufficientia, vel insufficientia ad sustentationem. *quest. 64.* an simplicia requirentia residentiam, quorum neutrum sufficiens ad sustentationem, haberi possint ab eodem sine dispensatione. *quest. 65.* an habenti insufficienti conferri possint plura & plura, aliis non incompatibilia usque ad sufficientem sustentationem. *quest. 66. & 67.* an cum sufficiente haberi possit aliud insufficienti, saltem vi consuetudinis. *quest. 68.* an, posito haberi posse plura sufficientia, adhuc jure naturæ vetita nimia eorum coacervatio. *quest. 71. & 72.* quodnam beneficium dicatur sufficiens ad congruam sustentationem. an ad iudicandum de hac sufficientia habenda sit ratio honorum patrimonialium. *quest. 73.* ex quibus causis jura permittant pluralitatem beneficiorum aut in ea dispensari possit. *quest. 74. & 75.* an causa sufficiens ad hoc sit nobilitas generis, aut dignitas Cardinalitatis. *quest. 76. & 77.* an sufficiens ad hoc causa, quòd sciatur illum erogare fructus in pauperes, præsertim in parentes & pauperes amicos. *q. 78.* an liberalitas Papæ sit ad hoc causa sufficiens. *q. 79.* an Episcopus aut Legatus Apostolicus dispensare possit in pluralitate beneficiorum simplicium, dum unum sufficiens, & adest causa iusta dispensandi. *quest. 80.* an cessante causa, teneatur, qui plura obtinuit beneficia, resignare aliqua. à *quest. 81. & quest. 89.* an & qualiter Papa dispensare possit in pluralitate beneficiorum. *quest. 90.* an possidens plura ex dispensatione hanc teneatur exhibere Ordinario. à *quest. 91. ad quest. 97.* qualiter vacet prius obtentum per assentionem secundi. à *quest. 97. ad quest. 109.* an, ut vacet primum, possessio, & qualis requiratur §. secundo à *quest. 109. ad quest. 183.* de incompatibilibus ratione residentie, curæ, existentie sub eodem tecto, vel quia sunt dignitates, personatus, & inde orta vacatione. Sub quo

§. tractantur sequentia. à *quest. 109. ad quest. 116.* de incompatibilitate ob residentiam à *quest. 116. ad quest. 126.* de incompatibilitate ob incumbentiam curæ. *quest. 127. ad quest. 143.* de incompatibilitate ob existentiam in eadem ecclesia. à *quest. 143. ad quest. 146.* de incompatibilitate plurium beneficiorum regularium. à *quest. 146. ad quest. 149.* De decreto Papæ dimittendi prius ob incompatibilitatem cum secundo.

5. Quintò vacent per translationem & promotionem alicujus. à *quest. 149. ad quest. 161.* ubi *quest. 50.* an vacent beneficia & pensiones promoti ad Papatum, *qu. 151. & sequentibus.* de vacatione promoti ad Episcopatum.

6. Sextò vacent beneficia ob delictum beneficiati. à *quest. 161. ad quest. 234.* ubi §. 1. à *quest. 161. ad quest. 183.* de sententia privationis beneficii ob delictum in genere. §. 2. à *quest. 183. ad quest. 193.* de vacatione ex privatione ob delicta omissionis. §. 3. à *quest. 193. ad quest. 234.* de vacatione ex privatione ob delicta commissionis.

7. Septimò per resignationem beneficiorum. de quo vide me *infor. benef. p. 3. à quest. 234.* per plura folia.

8. Octavò per permutationem. de quo vide me *l. c. à q. 815. ad q. 876.* de qua agitur *ad tit. 19. huius l. 3.*

Quest. 56. An & qualiter vacent beneficia manualia, regularia, beneficia de mensa, beneficia unita & beneficia Ecclesie non numerata?

1. Resp. primò: Beneficia manualia non minus quam perpetua vacant per obitum & resignationem. *Parif. l. 11. quest. 3. num. 93.* vacant item per amotionem seu revocationem ad nutum conferentis illa. *Parif. loc. cit. Gonz. ad Reg. 8. Cancell. gl. 15. num. 96.* quamvis C. de Luca de *benef. d. 96. num. 18. & 19.* citans pro hoc *decif. Rota. 245. p. 6. recent. num. 3.* dicat, quòd uti in manualibus non datur verus titulus, ita etiam non dari vacationem, saltem veram & propriam ad effectus juris, præcipue illum reservationis & affectionis: sed solum, quæ improprio & largo modo dicatur vacatio. De cætero vacare etiam beneficium non manuale, quod Papa contulit ad suum beneplacitum per Papæ obitum uti & ab eo concessum ad certum tempus, hoc elapso, asserit *Gonz. l. c. num. 93. & 94.*

2. Resp. secundò: Beneficia de mensa, seu quæ annexa sunt mensæ Prælati seu dignitatis, vel Capituli, non dicuntur vacare per mortem eorum, qui illis inserviunt. *Lotter. l. 3. quest. 8. num. 88.* citans alios. *Gonz. ad Reg. 8. gl. 5. §. 6. num. 64. & §. 7. num. 21.* *Vallenf. de benef. l. 3. tit. 12. n. 2.* Licet enim inservientibus illis concedantur fructus; non sunt tamen eorum Rectores & beneficiati, sed veluti usufructuarii, quibus proinde mortuis, istiusmodi beneficia tanquam usufructus mensæ, cui unita sunt, consolidantur. *Vallenf. l. c.*

3. Resp. tertio: Beneficium unitum in perpetuum nunquam vacat amplius; cum facta hac unione, desinat esse, seu extingatur ejus titulus. *Gonz. cit. §. 7. num. 7.* *Gomes. ad Reg. de trienniali. gl. 8. num. 2.* Unitum verò ad tempus, sive unione non extinctiva tituli, hac dissoluta, pergunt vacare vacatione antiqua, seu quæ vacabant ante unionem; stante autem illa unione temporalis, non